

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Komisija Republike Slovenije za medicinsko etiko

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 478 69 06, 01 478 69 20

F: 01 251 77 55

E: gp.mz@gov.si, kme.mz@gov.si

www.mz.gov.si

Zbornica zdravstvene in babiške nege
Ob železnici 30 A
1000 Ljubljana

tajnistvo@zbornica-zveza.si

Številka: 0120-473/2021-2
Datum: 24. 11. 2021

Zadeva: **Stališče Komisije Republike Slovenije za medicinsko etiko o pravici do ugovora vesti v zvezi s cepljenjem in jemanjem nosno-žrelnih brisov v omejevanju epidemije covid-19**

Spoštovani,

Komisija Republike Slovenije za medicinsko etiko (KME RS) je 20. 10. 2021, prejela prošnjo Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (Zbornica – Zveza) za stališče o uveljavljanju pravice do ugovora vesti pri cepljenju proti Covidu-19 in pri odvzemu brisa nosno-žrelnega predela na covid-19. Iz dopisa je razvidno, da gre za uveljavljanje pravice zdravstvenega delavca, da odkloni zdravstveni poseg, če sodi, da ni v skladu z njegovo vestjo, z osebnim ali verskim prepričanjem oziroma z načeli medicinske etike.

KME RS je na seji 23. 11. 2021 v zvezi z navedenim vprašanjem sprejela naslednje stališče.

Cepiva so snovi, ki se uvrščajo med zdravila in so pred dovoljenjem za uporabo, kot vsa zdravila, preskušana po postopkih, ki so predpisani v evropski zakonodaji, ki jo je sprejela tudi Slovenija. Preskušana so na kakovost, učinkovitost in varnost, saj se tudi zanje predvideva možnost stranskih in neželenih učinkov. Ko je v preskušanjih ugotovljeno, da koristi presegajo možne stranske učinke ali tveganja, dobijo cepiva, enako kot ostala zdravila, dovoljenje regulatornega organa (EMA - European Medicines Agency) za široko uporabo. Zdravila so v zdravstvu eno najbolj reguliranih področij.

Diagnostični postopek, kot je odvzem brisa dela telesa, je v zdravstvu široko uveljavljen za paciente vseh starosti in sodi med postopke z minimalnim tveganjem. V primeru zavrnitve indiciranega diagnostičnega postopka je pacientu lahko povzročena nepotrebna oziroma preprečljiva zdravstvena škoda.

KME RS meni, da medicinske sestre in drugi zdravstveniki lahko odklonijo sodelovanje pri zdravstvenih storitvah, ki so po njihovem moralnem, etičnem ali verskem prepričanju etično nesprejemljivi, a to ne pomeni, da je z ugovorom vesti mogoče nasprotovati katerikoli zdravstveni storitvi. Uveljavlja se lahko le, če ni v nasprotju s pravili stroke in ne ogroža zdravja ali življenja na posamični ali družbeni ravni. Odklanjanje ali preprečevanje uporabe dokazano učinkovitih zdravil s strani zdravstvenega delavca zato etično ni sprejemljivo. Tudi strah, osebna korist ali neznanje ugovora vesti ne opravičujejo.

Zdravstveni delavci so zavezani delovanju v korist ljudi v skladu z znanstveno potrjenimi medicinskimi dognanji. Tako cepljenja proti nalezljivim boleznim kot diagnostični postopki, med katere sodi tudi jemanje brisov, izkazano sodijo med najučinkovitejše, nenadomestljive zdravstvene ukrepe za ohranjanje zdravja posameznika, javnega zdravja in preprečevanje množične umrljivosti. Razen naštetega v zdravstvu za omejevanje pojavnosti in razširjenosti epidemije covid-19 nimamo drugih možnosti.

Iz navedenih razlogov KME RS v primeru cepljenj in diagnostičnih postopkov ugovoru vesti ne more podeliti etičnega soglasja.

S prijaznimi pozdravi.

dr. Božidar Voljč, dr. med.
predsednik KME RS

Vročiti:

- Zbornica zdravstvene in babiške nege - po e-pošti

V vednost:

- PR služba MZ – po e-pošti
- MZ – po e-pošti
- ZZS – po e-pošti
- SZD – po e-pošti
- Zbornica zdravstvene in babiške nege - po e-pošti